

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE: LEPHEPHE II
SEPEDI FIRST ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER II

Nako: Diiri tše 2½

Meputso: 100

HLOKOMELA

1. Lephephe le le na le matlakala a 6, kgonthišiša gore a feletše.
 2. Araba dipotšišo ka moka, gomme o šomiše mareo a maleba a Sepedi.
 3. Nomora dipotšišo go ya le ka moo di nomorilwego lephepheng le.
 4. Thoma karolo ye nngwe le ye nngwe letlakaleng le lefsa.
 5. Gore o tle o kgone go kgobela meputso, ngwala ka bothakga o be o beakanye dikarabo tša gago gabotse.
-

KAROLO YA A PADI**KEKANA, M. A. 1989 – NNETE FELA****POTŠIŠO YA 1****SETSOPOLWA A**

Bala setsopolwa se ka tsinkelo gore o kgone go araba dipotšišo tša go se latela.

"Tate, gona tšhabang." Ke Bubbles a thomile go lla.

"Nka se thušege ka selo go dira bjalo. **Le gona go dutše go se pheletšo ye botse efe ye nka e letelago ditabeng tše.** Mme lehu ke le hwetša e se kgopolo ye mpe nakong ye." Noko o be a bolela bjalo a lebeletše ge Mabusha a tsena a swere sethunya ka seatleng.

"Tate!" Bubbles a goa ka tlalelo.

"Bubbles, o ntshwarele. O ntshwarele ge ke go tsentšhitše ka gare ga matšhokgohla a a ditaba le mathata. O botše le Karabo gore ke rile a ntshwarele. Molato ke wa ka ge bobedi bja lena bo feletša boemong bjo bobbe ka tsela ye."

Mabusha o be a eme mojako a mo lebeletše ka lehloyo. O be a ekwa a lapile ka bohlanogi bja batho ba ba ga Noko. Ke ka bona ge lehono *sindikheithi* e le kotsing ya go senolwa. Ke bona ge morwa wa gagwe a lahlegetšwe ke bophelo, gobane ge nkabe e se bona ba thoma bohlanogi bjo bja bona dilo di ka be di sa sepela gabotse, mme le Kwena a phela. O be a šišingwa Noko gakaakang lebakeng le ge a mo lebeletše. Monwana wa gagwe o be o hlohlonwa ke go retha sethunya seo se thuntšhe. Fela, o ile a dikadika motsotso.

Gomme Noko o ile a hwetša sebaka sa go re: "O ye Bubbles go lokolla Karabo. Mme o mo swarele le se sa lwa. Šala gabotse."

Noko o rile go bea lekopelwana fase a retologela go Mabusha. Mme Mabusha ka ntle le lentšu le tikatiko **a mo thuntšha thwii mo pelong, gabedi.** Mabusha a mmogela ge a eya fase. Ge a wele a sa laetše bophelo bofe a ya go yena. A fihla a mo emeletša, mme a lemoga gore o hwile, o hwile bjalo ka leswika. Sebakabakeng maikutlo a a mo hlohleleditšego go mo thunya a mo tšhabela. Sebakeng sa ona a tlalwa ke letšhogo le bohloko. A thoma go tloga ...

[Letl. 263–264]

- 1.1 Akaretša dikgopolo tša setsopolwa se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.2 Mabusha o re o lapišitšwe ke bohlanogi bja batho ba ba ga Noko. Ka dintlha TŠE THARO, laetša ka fao lapa leo le bontšhitšego bohlanogi ka gona go tšwa pukung. (3)
- 1.3 Ge nkabe e le wena o ikhwetša o le ka gare ga seemo sa go swana le se Noko a ikhwetšago a le go sona, o be o tla dira eng? Neela dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.4 Na tiragalo ye e tšwelelago lefokong le: "A mo thuntšha thwii pelong, gabedi", e laetša Mabusha e le motho wa mohuta mang? Šitlela karabo ya gago ka lebaka. (2)
- 1.5 Ke maikutlo afe ao a go aparelago ge o kwa ka boitshwaro bja Mabusha? Fahlela karabo ya gago. (2)

SETSOPOLWA B

Bala setsopolwa se ka tsinkelo gore o kgone go araba dipotšišo tša go se latela.

Ariel o rile ge a se no fetša go mo thuša a mo lebelela a ile le monagano ge a lokela sethunya seo se senyane holstareng yeo, mme a gogela borokgo fase go se khupetša. Ge a inamologa mahlo a bona a ile a kopana.

"Ke direla polokego ya rena." Ke Bubbles.

"O tseba go šomiša selo seo." Ariel a mmotšiša ka go se kgodišege.

"Gabotse. Mme ga ke sepele bošego ntle le sona. Ke swanetše, kgwebo tšela tša rena di dira gore ke sepele bošego ka kudu." Ke Bubbles a bolela ka go ikemelela.

Ariel o ile a homola nakwana, a tla a bolela a myemyela: "Ke ikwa ke thomile go bolokega le go feta pele bjale."

[Letl.143]

1.6 Ka dintlha TŠE PEDI ahlaahla tema ye e kgathwago ke moanegi mo pading. (2)

1.7 Ariel o tšwelela e le motho yo bohlale pading ye. Tiiša se ka dintlha TŠE PEDI go tšwa pukung ye. (2)
[15]

POTŠIŠO YA 2

Semelo ke dipharologantšho tše bohlokwa tšeo di kgethologanyago motho goba moanegwa go ba bangwe. Dintlha tše di utolla bomotho goba boitshwaro bja moanegwa pading. Sekaseka **semelo sa Bubbles** o šeditše dikokwane tše di latelago:

- Ditiro le dipolelo tša gagwe.
- Baanegwa ba bangwe ba reng ka yena?
- Mongwadi o reng ka yena?

Kabo ya meputso:

Dintlha

(12)

Tšhomišo ya polelo

(3)

[15]

POTŠIŠO YA 3

Badišiša setsopolwa se se latelago gore o kgone go araba dipotšišo tša go se latela.

Sebakabakeng Ariel a tšwa tseleng a leba mohlareng wo o tšokatšokang fao o le noši o ka se tsebe gore wona o hlomile bjang ge o tla ba moo ka tsela yeo. A fihla a ema ka fase ga wona.

"He, kgantheng ke eng?" Bubbles a makala ebile a e ba le maseme.

Ariel a retologa ka go iketla a lebana le Bubbles. Sefahlego sa gagwe se be se thatafile ka tlišo ye e bonalago le ka mahlong a gagwe a a tsepeletšego Bubbles ka molaetša wo o lego kgakala, wo o rego ga a forega bjalo ka ge Bubbles a nagana ...

[Letl. 97]

Ka thušo ya setšweletšwa se sa ka godimo tšwetša pele poledišano ye ya Ariel le Bubbles go fihla mo Ariel a botšago Bubbles gore ge Bubbles a sa bolele nnete, gona yena Ariel o ya maphodiseng.

Kabo ya meputso

Sebopego sa poledišano

Dintlha

(2)

(8)

[10]

POTŠIŠO YA 4

Ngwala tshekatsheko ye e kgodišago ya **tikologo** ya padi ye.

Kabo ya meputso:

Teori

Dintlha

Tšhomišo ya polelo

(2)

(15)

(3)

[20]

60 meputso

KAROLO YA B DINGWALWAŠOMIŠWA

Araba potšišo E TEE go tše di latelago, setšweletšwa sa gago se be botelele bja mantšu a go se fete 200 (Diteng fela).

POTŠIŠO YA 5

Lebeledišiša diswantšho tše di latelago gore o tle o kgone go araba potšišo ye e latelago.

[<www.google.com>]

Lebelela diswantšho tše tša ka godimo gomme o ngwale **pego ya kuranta** mabapi le ledimo le legolo la Eloise leo le amilego naga ya Mozambique labe la fetela le Afrika Borwa. Tšwela pele ka go bolela ka mo le hloletšego setšhaba tshenyo, gomme la se tlogela se lebane le masetlapelo ka gona.

[30]

GOBA**POTŠIŠO YA 6**

Ngwaga wa 2020 e be e tloga e le wa moswananoši, ka ge lefase ka bophara le ile la aparelwa ke leuba la Covid-19. Ngwala **emeile** o lebiše ditebogo go badiredi ba Kgoro ya Maphelo mabapi le boikgafo, gammogo le tema ye bohlokwa yeo ba e kgathilego go hlakodiša setšhaba bothateng bjo.

[30]

Araba potšišo E TEE go tše pedi tše di latelago. Setšweletšwa sa gago se be le mantšu a go se fete 120.

POTŠIŠO YA 7

[<www.google.com>]

O rakgwebo wa go tsebega tikologong ya geno. O dirile diphokoletšo tša fasefase go seeta se sa 'Bathu' lebenkeleng la gago la dieta. Ngwala **papatšo** ye o kwalakwatšago diphokoletšo tše, o be o bontšhe setšhaba bohlokwa bja go reka ditšweletšwa tša naga ya gabobona.

[10]

GOBA

POTŠIŠO YA 8

Ka la 30 Dibatsela 2021 motse wa geno o etelwa ke badirelaleago, baoki le dingaka go tla go fa setšhaba tshedimošo mabapi le tlhokomelo ya diputswa/batšofadi. Thala **lephephetsebiši** leo o tsebišago setšhaba ka ketelo yeo.

[10]

40 meputso

Palomoka: 100 meputso